

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Kako računovodstvene usluge mogu biti efikasnije?

„Čovjek nikada ne primjećuje ono što je urađeno, nego uvjek gleda ono što se još treba uraditi.“

– Marija Kiri

Računovodstvena funkcija u međunarodnoj grupaciji odnosno matičnom preduzeću i preduzećima kćerkama, bez obzira da li se softversko rješenje koje se pri tome koristi implementira kao 'in house'² ili kao 'outsourcing'³ usluga, treba biti efikasna. Efikasnost pružanja računovodstvenih usluga od posebnog je značaja za strateški menadžment, jer se uspješne poslovne odluke zasnivaju na ažurnim finansijskim podacima i pravovremenim finansijskim izvještajima.

Efikasnost⁴ generalno opisuje u kojoj mjeri su resursi, npr. vrijeme, napor ili trošak, dobro korišćeni za namjenjeni zadatka ili svrhu. Često se koristi da bi ukazao na sposobnosti određenje radnje (aktivnosti) da proizvede određeni ishod efikasno - sa minimalnom količinom otpada i najmanjim troškom. Efikasnost je merljiv koncept, kvantitativno određuje odnos izlaza u odnosu na ulaz. U određenim slučajevima, efikasnost se može prikazati procentualno u odnosu na idealni slučaj, u kojem je efikasnost 100%.

U većini slučajeva, procjena efikasnosti rada računovodstvene funkcije u međunarodnoj grupaciji najbolje se može provjeriti kroz izvršavanje kontroling aktivnosti ili pri obavljanju aktivnosti revizije cjelokupnog poslovanja. U ovim okolnostima, računovodstvena funkcija treba da obezbjedi neophodne finansijske podatke na način kako to zahtijeva kontrolor i/ili revizor (vanjski ili interni), što se obično prakticira na nestandardan način u odnosu na 'redovno' finansijsko izvještavanje za potrebe strateškog menadžmenta ili sukladno zakonski propisanim izvještajnim formama za redovne mjesecne i (polu)godišnje finansijske izvještaje.

Strateški menadžment se sve više 'oslanja' na računovođe, gdje je učinkoviti finansijski menadžment u međunarodnoj grupaciji od posebne važnosti pri različitim poslovnim i poreznim pitanjima. Finansijski izvještaji, u suvremenim uvjetima poslovanja, predstavljaju 'sigurnu' osnovu za efikasnost ne samo računovodstvene funkcije, nego i za racionalnost strateškog odlučivanja.

Računovodstvena profesija vrlo je važna za cjelokupno poslovanje poduzeća i to posebno s aspekta stvaranja informacija za potrebe internih i eksternih korisnika. U ostvarivanju profesionalnog ponašanja računovođe trebaju biti vjerodostojni u svom radu, brinuti o kvaliteti usluge koju daju te voditi računa o povjerljivosti informacija, ali i povjerenju između prepostavljenih i njih samih.

1 SoftConsulting s.p. Tuzla, Trg slobode 16 (BIT Centar), 750000 Tuzla, e-mail: lejla.softic@savjetnik.ba

Izvor za sliku: <https://pixabay.com/en/accounting-aerial-application-3732050/>

2 Op.a. In house - ostvariti vlastitim snagama.

3 Op.a. Outsourcing - davanje određenoga posla vanjskim dobavljačima.

4 Izvor: <https://sh.wikipedia.org/wiki/Efikasnost>

Da bi računovodstvene usluge mogle biti efikasne neophodno je da se pri kreiranju finansijskih informacija primjenjuju određeni principi profesionalnosti, koji treba da obezbjede kvalitetno pružanje ovih usluga. Kvalitet pružanja računovodstvenih usluga zavisiće prvenstveno od načina na koji se finansijski podaci o poslovanju međunarodne grupacije prikupljaju, koje su mogućnosti odgovarajućeg softvera koji se koristi za pohranu i knjiženje finansijskih transakcija, te na koji način se vrši distribucija finansijskih izvještaja, a naročito povjerljivih finansijskih podataka/izvještaja. Za pojašnjenje značaja i potrebe za poboljšanjem efikasnosti računovodstvenih usluga, najbolje mogu poslužiti primjeri preduzeća koji (ne)koriste usluge računovodstva 'u oblaku'. Računovodstvene usluge koje se izvršavaju 'u oblaku' u značajnoj mjeri su efikasnije, u odnosu na isti obim i vrstu računovodstvenih usluga koje ne koriste prednosti poslovanja 'u oblaku', počev od: prikupljanja finansijske dokumentacije, preko unosa finansijskih podataka, do distribucije finansijskih izvještaja ovlaštenim licima –internim i/ili vanjskim korisnicima finansijskih izvještaja.

Glavna prednost [računovodstva 'u oblaku'](#), kao jednog od alata za povećanje efikasnosti računovodstvenih usluga, je u brzini dobivanja informacija, mogućnosti pregleda finansijskog poslovanja i raspoloživosti finansijskih podataka na principu 24/7/365. 'Nedostatak' primjene računovodstva 'u oblaku', kao jednog od alata za povećanje efikasnosti računovodstvenih usluga, je što se od korisnika traži osnovna informatička pismenost, te urednost u pripremi, dostavi i arhiviranju finansijske dokumentacije.

Zaključak

Efikasno računovodstvo štedi vrijeme i novac – svaki dan. Računovodstvo 'u oblaku' omogućava [efikasnu internu \(i eksternu\) razmjenu finansijskih podataka i informacija](#) na način da se unos podataka istovremeno može vršiti u više dislociranih poslovnih jedinica preduzeća. Kontrolno okruženje je vrlo važno za efektivnost procesa kontrolinga i/ili revizije finansijskog poslovanja. Ukoliko računovodstvena funkcija odnosno računovodstvene usluge nisu efikasne, u međunarodnoj grupaciji postoji mogućnost da se potencijalni rizici ne prepoznaju na vrijeme, odnosno da strateški menadžment ne poduzme blagovremeno potrebne korektivne mjere za njihovo saniranje, kada su npr. preventivne mjere zakazale.

Poboljšanju stepena efikasnosti računovodstvenih usluga (i funkcije) trebaju biti posvećeni prije svega strateški menadžeri, ali i finansijski menadžeri odnosno računovođe koji su u 'službi' strateškog odlučivanja. To znači da vlastitim profesionalnim angažmanom ovaj segment 'nosilaca' finansijskih poslova u međunarodnoj grupaciji treba težiti za kontinuiranim poboljšanjima internih procesa: od izvora podatka i njegove obrade, preko svrshodnog korištenja finansijskih informacija, do načina (dugoročnog) arhiviranja povjerljivih informacija u skladu sa zakonom propisanim rokovima.

Ukoliko se unutar međunarodne grupacije nedovoljno pažnje posvećuje unapređivanju stepena efikasnosti računovodstvenih usluga (i funkcije), vanjski korisnici finansijskih informacija mogu biti ključni faktor koji će potaknuti poduzimanje potrebnih promjena ka postizanju odgovarajuće efikasnosti ili unapređenju trenutne efikasnosti, na način da se izvana vrši 'pritisak' na interne donosioce odluka koji nemaju potrebna znanja i/ili svijest o potrebeni kontinuiranog unapređenja poslovanja primjenom suvremenih tehnologija i novih načina organizacije rada u ovoj poslovnoj funkciji.

Da li će u međunarodnoj grupaciji doći do poboljšanja efikasnosti računovodstvenih usluga (i funkcije) zavisi od načina na koji se trenutno mjeri uspješnost iste. Ukoliko u međunarodnoj grupaciji nije uspostavljen nikakav sistem mjerjenja stepena efikasnosti računovodstvenih usluga (i funkcije), prvi zadatak strateškog menadžmenta je uspostava istog. Kada u međunarodnoj grupaciji postoji određeni sistem mjerjenja stepena efikasnosti računovodstvenih usluga (i funkcije), zadatak strateškog menadžmenta je kontinuirano poboljšanje trenutnih performansi ovog segmenta podrške poslovnom i finansijskom upravljanju i pri strateškom odlučivanju.